

„Jei kas kartą brisime per pievą ta pačia vagele, išmingsime kelią“.

Kažkas panašaus vyksta ir mūsų mažųjų galvelėse. Smegenyse formuojasi sritys, atsakingos už galūnių valdymą, skonio jutimą, klausą, regą, kalbos suvokimą ir kt. Kuo įvairesnė vaiko patirtis, tuo daugiau jungčių užsimezga, t.y. vyksta *mažąjo žmogučio brendimas*.

SMULKIOJI MOTORIKA

Teigiama, kad vaikas pradeda kalbėti tada, kai smulkioji motorika pasiekia atitinkamą išsivystymo lygį. Taigi, vaikų kalbos vystymasis glaudžiai siejasi su smulkiaja motorika. T.y. pirštukų judesiai ir kalba susiję - jie vystosi paraleliai. Kuo aktyvesni pirštukų judesiai, tuo daugiau stimulų pradėti kalbėti.

Smulkioji motorika – tai pirštų, delno, riešo, koordinuoti akių ir rankos judesiai.

Lavinant smulkiają motoriką, labai svarbu, kad ši veikla vaiką domintų ir jam būtų leidžiama joje aktyviai dalyvauti.

Suaugusieji turi vadovauti ugdomajai veiklai, parinkdami tinkamas užduotis sunkėjimo tvarka. Nuosekliai atliekami pratimai suformuoja sklandžius ir tikslus pirštų judesius.

SMULKIOSIOS MOTORIKOS

GEBĖJIMAI:

- ✓ Nuspaudžia ar pasuka durų rankeną
- ✓ Verčia po vieną knygos lapus
- ✓ Ima pieštuką tarp nykščio ir rodomojo pirštų, atremdamas į didįjį
- ✓ Brėžia vertikalią liniją pagal pavyzdį
- ✓ Brėžia horizontalią liniją pagal pavyzdį
- ✓ Kopijuoja apskritimą
- ✓ Perlenkia popierių pusiau pagal pavyzdį
- ✓ Išvynioja nedidelius daiktus
- ✓ Užmauna iš eilės 5 ar daugiau žiedų ant stovelio
- ✓ Pastato bokštą iš 5-6 ar daugiau kaladėlių.

KAIP LAVINAMA SMULKIOJI MOTORIKA?

Yra daugybė įdomių vaikui žaidimų ir veiklų lavinančių smulkiają motoriką. Svarbu sudominti vaiką siūloma veikla, skatinti vaiko kūrybiškumą, ir būtinai paskatinti užduotis atlikti iki galo.

Smulkiosios motorikos lavinimui rekomenduojama kuo daugiau **lipdyti**. Lipdymui galima pasirinkti įvairią medžiagą: plastiliną, molį, modeliną ar kt.

Siūloma skatinti vaikus **piešti ir spalvinti** kuo anksčiau. Piešimas – naudingas kompleksiškas procesas, apimantis judesių įgūdžių, akių – rankos koordinacijos, vaizduotės lavinimą.

Siūlykite savo vaikams **varstyti** įvairaus dydžio ir spalvų karolius, plėšyti popierių ir klijuoti mažas detales (apliukuoti objektus), **brėžti** tiesas ir vingiuotas linijas, sagstyti sagutes, **rūšiuoti** smulkias detales (akmenukus, pupeles ir kt.).

VEIKLA TOBULINANTI SMULKIAJĄ MOTORIKĄ

„Akmenėliai“. Eidami pasivaikščioti su savo vaiku, pasiimkite indą akmenukams sudėti. Rinkite didelius, nelygius, duriančius akmenėlius. Parsinešę namo, kartu su mažyliu juos nuplaukite ir atidžiai kiekvieną apžiūrėkite, surūšiuokite pagal dydį, spalvą ar formą.

„Pelytės“. Deklamuokite eilėraštką ir atlikite veiksmus: *Penkios pelytės išėjo pažaisti* (ištieskime rankas į priekį atverstais delnais į viršų). *Storulis katinas iššoko* (išskėskime pirštus pamėgdžiodami

katino letenas su nagais), *pelytės vos negavo šoko* (delnus suglaudžiame). *Ir tik keturios beliko* (ištieskime rankas į priekį atvertais delnais, galima užlenkti nykščius į vidų). Kartokite šį eilėraštką, kas kart mažindami pelyčių skaičių (užlenkdami pirštukus).

„Autobusas“. Rankas suspauskite į kumščius ir deklamuokite: *Rieda gelsvas autobusas. Visi ratai greitai sukas* (paridenkite kumštį per kumštį). *Štai kita stotelė. Durys atsidaro* (kumščius išskleiskite ir vėl sugniaužkite). Kartokite eilėraštką iš naujo, padėdami vaikui atlikti pirštų judesius arba ragindami jus mėgdžioti.

„Sumuštiniai“. Pasiruoškite reikiamus produktus: dvi duonos riekeles, riešutų sviestą, džemą ar uogienę. Leiskite vaikui atidaryti stiklainį, paeiliui paimti sviestą ir jį tepti, šaukšteliu semti džemą ir jį dėti ant riekelės. Paskanaukite sumuštiniais ir nuoširdžiai pasidžiaukite atliktu vaiko darbu. Paimkite tokius maisto produktus, kam vaikas nėra alergiškas.

„Bokštas“. Statykite bokštus iš 5-6 kaladėlių, kad pasiektų žvaigždėlę, kuri priklijuota tame aukštyje prie sienos. Galima statyti bokštą iš kempinių, dėžučių, knygų ir pan.

„Kiaušiniai“. Iš plastilino, molio, modelino kinetinio smėlio ir pan., formuojami rutuliukai tarp rankų arba viena ranka ant stalo. Padaryti „kiaušiniai“ dedami į paruoštą „lizdelį“.

„Atsekite ir užsekite“ juosteles, spaustukus, ant storesnio kartono skalbinių segtukus ir pan.

„Išvyniokite paslėptus daiktus“ folijoje ar spalvotame popieriuje, kad vaikas galėtų surasti daiktą.

Mieli Tėveliai,

tinkamai prisidėdami prie savo mažylių smulkiosios motorikos lavinimo suteiksite vaikui daug džiaugsmo atrandant daiktų pasaulį, mokysite jį įvairios veiklos, žadinsite vaiko smalsumą įvairiais jo aplinkoje esančiais objektais. Vaiko bendra veikla su tėveliais ar globėjais padeda įveikti stresą, valdyti emocijas ir skatina socialinę vaiko brandą.

Linkiu smagių žaidimų tėveliams, vaikučiams ir jų piršteliams!

Ruošiant lankstinuką panaudota projekto „Vaiko kelias į gražią kalbą“ medžiaga, G. Musteikienė „Žaidimai rankų pirštams mankštinti“.

Auklėtoja Rūta Pociūtė

VILNIAUS LOPŠELIS- DARŽELIS „PELENĖ“

Lavinkime 2-3 metų vaikų smulkiają motoriką kartu

Patarimai tėveliams